

KORRALDUS

08.10.2026 nr 13-5/26-139

Maareformi käigus kasutusvaldusesse antud maa võõrandamise mitte lubamine (Edru küla, Vesiheina)

Maa- ja Ruumiamet palus 05.10.2026 kirjaga nr 7-1/26/13299 Eesti Geoloogiateenistuse seisukohta maardlaga kattaval alal Lääne-Viru maakonnas Väike-Maarja vallas Edru külas asuva Vesiheina katastriüksuse (tunnus 66001:004:0227) võõrandamiseks kasutusvaldajale.

Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 15 lõike 1 punkt 3 kohaselt on maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks vajalik Kliimaministeeriumi või kliimaministri volitusel riigiasutuse, kelle ülesanne on tagada riigi geoloogiaalane pädevus, luba. Luba tuleb taotleda muu hulgas maareformi käigus kasutusvaldusesse antud maa omandamise seaduse § 3 lõikes 2 sätestatud juhul.

Kliimaministri 14.12.2024 käskkirjaga nr 1-2/24/507 „Volitus Eesti Geoloogiateenistusele maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks loa andmiseks ja planeeringute kooskõlastamiseks“ on Eesti Geoloogiateenistusele antud volitus anda lube MaaPS §-des 14 ja 15 nimetatud maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks.

MaaPS § 14 lõike 2 alusel, võib lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust üksnes juhul, kui kavandatav tegevus:

- 1) ei halvenda maavara kaevandamisväärseks säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda;
- 2) halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga või
- 3) halvendab maavara kaevandamisväärseks säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitisega, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitse ehitise ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta, või tegemist on elektrituruseaduse tähenduses taastuvat energiaallikat kasutava elektrienergia tootmisel ja seonduva taristu ehitamisega.

Vesiheina katastriüksus (tunnus 66001:004:0227) kattub osaliselt Endla turbamaardla (registrikaart nr 219) hästilagunenud turba passiivse reservvaru plokiga 18 ja hästilagunenud turba aktiivse reservvaru plokiga 15. Maa- ja Ruumiameti kaardirakenduse ortofoto alusel on katastriüksus osaliselt kasutusel põllumaana. Kinnistu puhul on tegemist riigimandis maatulundusmaaga, mis on ümbritsetud nii riigi- kui ka eraomandis maatulundusmaadega. Katastriüksuse võõrandamisel saab riigimaast eramaa, mis halvendab maavarale juurdepääsu ja maavara kättesaadavust.

Lähtuvalt eelnevast on Eesti Geoloogiateenistusel alust arvata, et Vesiheina katastriüksusel (tunnus 66001:004:0227) kinnisasja võõrandamine kasutusvaldajale on vastuolus MaaPS-i § 14 lõike 2 punktiga 1, sest tegevus halvendaks maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda.

MaaPS § 15 lõike 1 punkt 1 ning § 14 lõike 2, kliimaministri 14.12.2024 käskkirja nr 1-2/24/507 „Volitus Eesti Geoloogiateenistusele maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks loa andmiseks ja planeeringute kooskõlastamiseks“ ning majandus- ja taristuministri 10.03.2022 käskkirja nr 46 „Eesti Geoloogiateenistuse põhimäärus“ § 9 ja § 11 lg 7 alusel:

1. Mitte lubada Lääne-Viru maakonnas Väike-Maarja vallas Edru külas asuva Vesiheina kinnisasja (tunnus 66001:004:0227) võõrandamist kasutusvaldajale.
2. Korraldus teha teatavaks Maa- ja Ruumiametile.

Korralduse peale on võimalik esitada vaie Eesti Geoloogiateenistusele haldusmenetluse seaduses sätestatud tähtajal, tingimustel ja korras või kaebus halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tähtajal, tingimustel ja korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Sirli Sipp Kulli
Direktor

Mihkel Annusver
Maavarade registri osakonna spetsialist
5331 7112 Mihkel.Annusver@egt.ee